

Remissan

nr 3 • 1988

Handelsbankens Personaltidning

- Det våras för fonderna
- Livlig bolagsstämma
- Tom Hedelius om att jämföra banker

Handelsbankens personaltidning

Remissan, 103 28 Stockholm
tfn 08/769 2084 och 2693

Redaktör och ansvarig utgivare:

Kristina Eriksson

I redaktionen: Ingela Douhan

Layout: Kristina Eriksson

Redaktionskommitté

Fackets representanter:

Barbro Lindegren, tfn 08/769 1743

Inga-Lill Göransson, Uppsala City,
tfn 018/13 92 90

Bankens representanter:

Leif Lundberg, CLM, tfn 08/769 1036

Oscar Widman, CAP, tfn 08/769 1923

Lokalrapportörer

RN, Curt P. Norberg, tfn 0920/533 10

RG, Lennart Jansson, tfn 026/12 93 70

RC, Vakant

RB, Ann-Marie Olsson, tfn 08/774 09 75

RM, Björn Sehlin, tfn 019/17 87 53

RÖ, Vakant

RV, Bibben Fagerström, 033/12 71 00

RS, Vakant

CHK

Madelene Kruse, CD, tfn 08/769
1676

Jouko Granmar, CF, tfn 08/769 1519

Kjell Brattström, CU, tfn 08/769 2408

Svenska Finans

Sören Mannström, tfn 08/788 68 19

Remissan får inte citeras utan redaktionens medgivande.

Tryckt hos Axel Abrahamsons

Tryckeri AB, Karlskrona.

ISSN 0345-9721

Redaktören förbehåller sig rätten att redigera i insända bidrag.

MANUSSTOPP
för nästa nummer
är den 16 maj

OMSLAGSBILD

I dagarna presenteras Handelsbankens placeringsfilosofi med nya fondprogrammet. Frank Larsson och Inge Andersson sköter placeringarna i aktiefonderna. I hörnet fondgeneralen själv, Jan-Magnus Hagman.

Kjell Brändström på bolagsstämman

– Det finns en tendens att sila mygg och svälja kameler. . .

Faller för åldersstrecket gör avgående styrelseledamöterna fr v Matts Carlgren, MoDo och vår egen Tore Browaldh. Matts Carlgren har suttit i Handelsbankens centralstyrelse i drygt 20 år och Tore Browaldh i mer än 30. Ny är Bernt Löf, (t h) VD i MoDo.

Bolagsstämman blev livlig i år även om den inte kan jämföras med fjolårets. Från vänster VD Tom Hedelius, styrelseordförande Jan Wallander, stämmans ordförande Inge-Mar Mundebo, och handelsbanksjuristerna Karl Joar Westman och Agneta Ahlbeck.

Att påstå att årets bolagsstämma var stormig, är att ta i, tycker Remissan. Åtminstone om man jämför med fjolårets. Men visst delades det utendel råspar även i år.

■ Aktiespararnas VD Lars Erik Forsgårdh jämförde Handelsbankens utveckling med S-E-Bankens under de senaste tio åren. Bl a var Forsgårdh inte nöjd med bankens vinstutveckling på lång sikt. (Tom Hedelius kommenterar jämförelserna med S-E-B på nästa uppslag).

Drygt 80-åriga Petrus Christensson, som ofta och gärna tar till orda på bolagsstämmorna, ironiserade över optionsförlusterna och tyckte att verksamheten under året präglats av skandaler. Närmare en halv miljard hade man nu gjort av med på »spel och dobbel» på direktionsvåningen i banken.

Det blev för mycket för Kjell Brändström, chef för Industrivärden, en av de stora aktieägarna i banken.

Rätt ska vara rätt

—Som stor aktieägare är jag mycket nöjd med bankens utveckling. Vi har anledning att tacka bankens ledning.

Sex av sexton år har Handelsbanken haft den högsta lönsamheten av alla banker, sex gånger har vi befunnit oss på på andra plats och resterande fyra år på tredje.

—Ingen annan bank kommer i närheten av den prestationen.

—Utdelningstillväxten är bäst i Handelsbanken, konkurrenskraften är utomordentligt hög, banken är en av de 20-tal banker i världen som fått högsta betyg av världens ledande kreditvärderingsföretag.

—Rätt ska vara rätt, menade Kjell Brändström. Det finns en tendens att sila mygg och svälja kameler. Den avdelning som gjort de största förlusterna i banken under fjolåret har tjänat kolossalt mycket pengar åt banken tidigare.

Rätt ska vara rätt, tyckte också finanschefen Per Welin som representerade Trygg Hansa — en annan stor aktieägare. Det är mycket svårt att skydda sig mot bedrägerier och aldrig någonsin har börsen rasat så mycket — inte ens på 30-talet.

Inga nyemissioner

Dessutom framhöll han att S-E-B under tioårsperioden begärt mycket pengar av aktieägarna i form av nyemissioner, något som Tom Hedelius också påpekat i sitt svar till Forsgårdh.

Det har Handelsbanken inte gjort någon gång under dessa tio år. Resulta-

Bolagsstämman

(forts fr föreg sida)

tet har räckt till att höja det egna kapitalet och reserverna från 3,3 miljarder till 13 under denna period.

—Trots det har vi aldrig avstått från någon lönsam expansion, konstaterade Tom Hedelius.

Forsgårdh återkom.

Han var förvånad. Brändströms och Welins försvar för bankledningen var ett typexempel på hur etablisemanget håller ihop.

Ilsknade till

Nu ilsknade Brändström till ordenligt. Detta var en upprörande debattteknik. För var Forsgårdhs jämförelse svag och irrelevant. Det riktiga måttet på bankens utveckling är förstås lönsamheten.

Att centralstyrelsens förslag att även i år donera pengar till forskning vid universitet och högskolor skulle passera utan kommentar var förstås inte att vänta. Det var alltså den överenskommelse mellan bankerna och regeringen om att skänka sammanlagt 600 miljoner till forskningsändamål som vållade sådan debatt i fjol.

—Forskningen behöver säkert pengarna, men det är inte vårt bord, tyckte en av aktieägarna och yrkade avslag.

Skicklig ordförande

Votering begärdes men stämmans ordförande, före budgetministern Ingemar Mundebo lyckades skickligt avvärja en sådan utan att tumma på ägardemokratin.

67 miljoner kronor anslogs till forskning under 1988.

Som vanligt avslutades stämman med val av ny styrelse. MoDos Matts Carlgren avgick efter drygt 20 år i centralstyrelsen och avtackades av Jan Wallander, liksom Tore Browaldh som suttit i centralstyrelsen sedan 1955, inklusive elva år som VD.

Ny i styrelsen blev MoDos VD Bernt Löf.

När godis- och fruktboarden avtäcktes efter sista klubbslaget blev det som vanligt rusning bland de 400 aktieägarna. Det tog inte många minuter innan faten var länsade av vana stämmorävar.

Text och bild
KRISTINA

Tore Browaldh, hedersordförande

Hjärtligt tack, herr hedersordförande!

Handelsbanken och Tore Browaldh är för många synonyma begrepp. Du har betytt oerhört mycket för Handelsbanken, sade Centralstyrelsens ordförande Jan Wallander till avgående vice ordförande Tore Browaldh vid bolagsstämman.

■ Tore började i banken som direktionssekreterare för fyrtio år sedan, återkom som verkställande direktör,

blev ordförande och nu på slutet förste vice ordförande i Centralstyrelsen.

Han fyllde 70 år i fjol och avgår nu efterhand från sina många uppdrag i näringslivet, flera med internationell anknytning.

—Den stora utbyggnaden av kontorsnätet på 60-talet är t ex Tore Browaldhs verk, berättade Jan Wallander. Tore hade tidigt en känsla för hur viktig kontakten med en bred kundkrets var.

Men de allra djupaste spåren efter Tore är inte så konkreta. Det är den speciella handelsbanksandan, som bär Tores signum.

Handelsbanksandan är en effekt av Tores genuina intresse för och ömtanke om sina medmänniskor.

Redan innan lagen om företagsnämnder började tillämpas 1949 startades på initiativ av Tore ett sk förtroenderåd bestående av representanter för bankledningen och facket.

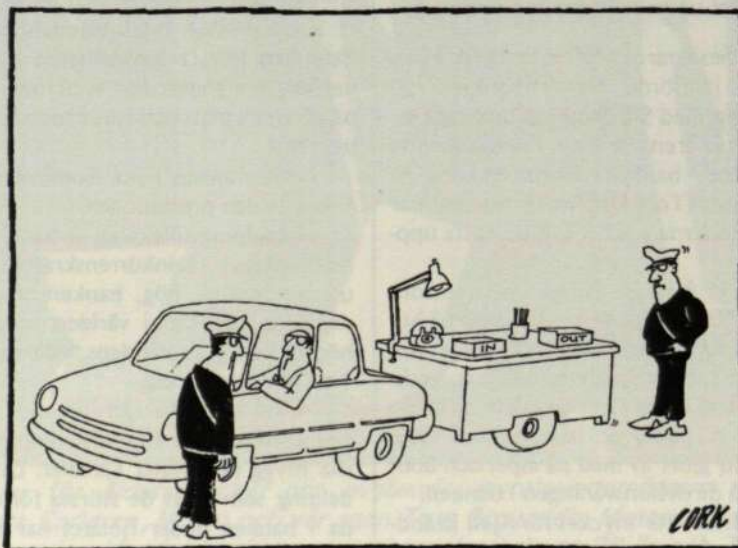
—Det friktionsfria samarbetet i banken idag är ett resultat av den anda som skapats av Tore Browaldh, menade Jan Wallander.

—Men vi finner oss inte i att Tore bara försvinner från banken. Och så meddelade Jan att styrelsen avsåg att utse Tore till hedersordförande i banken. Han frågade om stämman tyckte att det var en bra idé. Det kom ett dånande ja från salen.

—Herr hedersordförande! Hjärtligt tack för allt som varit, avslutade Jan Wallander.

Remissan instämmer med Jan. Så lätt låter vi inte Tore försvinna. Remissan återkommer framöver.

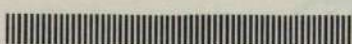
KRISTINA

—Jag har lite hemarbete som jag måste göra.

Tom Hedelius om att jämföra banker

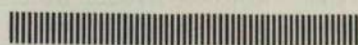
Lönsamhet enda relevanta måttet

● *Vilken bank är bäst? Den frågan har ställts i olika sammanhang på sistone.*

Jämförelser är intressanta när de bygger på sakliga grunder, skriver VD Tom Hedelius i en kommentar.

● *Den relevanta jämförelsen som hittills använts vid alla jämförelser i bankbranschen är lönsamheten. Den visar att räntabiliteten för moderbolaget är 19,6 procent och därmed högst i branschen, för koncernen når vi »bara» en andraplats, påpekar Tom Hedelius.*

Ur Affärsvärlden nr 15, 13 april

● *»Ett utpräglat decentraliseringsstänkande och branschens bästa kostnadsläge har skapat förutsättningar för Handelsbanken att toppa lönsamhetsligan i mer än ett decennium, vilket är strongt. Så ock i fjol. På koncernnivå visar visserligen S-E-Banken ett aningen högre räntabilitetstal, men skillnaden är marginell. Båda ligger kring 21 % på eget kapital efter schablonskatt, vilket är en förnämlig nivå».*

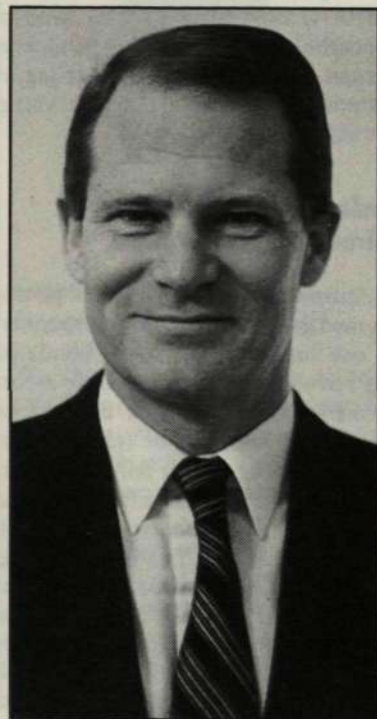
■ Som framgår av Remissans referat från bolagsstämman togs frågan om bankens resultatutveckling upp av aktiespararnas VD. Vid S-E-Bankens bolagsstämma jämfördes resultatet för de tre storbankerna.

Sådana jämförelser är intressanta när de bygger på sakliga grunder. Men när man gör en jämförelse, är det viktigt att tänka på att utgångsläget måste vara ett något så när rättvisande normalläge, annars blir utvecklingstendensen missvisande. Det är svårt att hitta ett sådant läge i synnerhet om man inte anstränger sig särskilt mycket.

Ett bättre sätt att se på utvecklingen är att göra det år från år, t ex i diagramform. I inlägget på bolagsstämman togs 1978 som utgångsår, ett kanonår för Handelsbanken, ett dåligt år för S-E-Banken. Vi hade faktiskt till och med i absoluta tal ett högre resultat än S-E-B, trots att den banken är större än Handelsbanken. Då blir naturligtvis utvecklingstendensen dålig för oss.

Rätt lönsamhetsmått

En annan viktig fråga är att välja lönsamhetsmått, som ger en korrekt bild, och som är detsamma år från år. Inom bankbranschen har alla banker hittills använt samma lönsamhetsmått

—*Visst har Handelsbanken bästa lönsamheten, säger VD Tom Hedelius.*

vid alla jämförelser och i sina årsredovisningar. Det gäller också Bankföreningen, när den gör sina branschjämförelser. Det är detta mått som bör användas och inget annat.

Det går alltså lätt att mäta lönsamheten i banker och göra meningsfulla jämförelser. En sådan visar att Handelsbanken har en räntabilitet för moderbolaget på 19,6 procent och ligger högst i branschen.

Om man i stället mäter på koncernnivå, får Handelsbanken en räntabilitet på 20,8 procent, S-E-Banken 21,0 och

Bankjämförelser

(forts fr föreg sida)

PKbanken 16,7. Det innebär att vi inte uppnår toppositionen, men jag tycker inte det är fy skam att tappa den med två tiondels procent, trots att 1987 inte var något toppenår för oss.

Frågan har också kommit upp om varför vi ofta tittar i första hand på moderbolaget och i andra hand koncernen. Låt mig först säga att jag instämmer helt med att det är viktigt att titta på båda.

Småbankerna ofta svåraste konkurrenterna

Anledningen till att vi ofta jämför oss med genomsnittet för affärsbankerna och inte bara stirrar oss blinda på några av våra stora konkurrenter är, att på många håll i landet är det inte de stora bankerna som är de svåra konkurrenterna. Det är ofta de mindre bankerna som är de svåraste. Eftersom dessa inte ingår i några koncerner — med finansbolag, fastighetsfinansieringsbolag, utlandsbolag, som storbankerna ju har — har det känts riktigt att moderbolagets lönsamhet har lagts till grund för beräkningen av eventuell avsättning till Oktogonen. Det har skett på samma sätt i sexton år. Därmed inte sagt att det inte i framtiden kan komma fram motiv för en omläggning. Det återstår att se.

Det kan också nämnas, att när styrelsen i år beslutade avsätta 56 Mkr till Oktogonen beaktades optionsförklustererna till fullo, dvs i det här fallet även de extraordinära.

Vanskligt mäta storlek

Om det alltså är lätt och meningsfullt att mäta lönsamheten i banker, så gäller motsatsen när det handlar om storleken på en banks rörelse. De försök som gjorts av externa analytiker, ja även av oss själva, blir haltande.

Balansomslutningen är ett intetsägande mått, som också lätt går upp och ner utan att direkt spegla motsvarande utveckling på rörelsen. Marknadsandelarna för in- och utlåning kan ibland vara en viss vägledning men ger inte en helhetsbild. Ett annat angrepps-

Stock-
holm
City

Östra
Sverige

Södra
Sverige

Lokalrapportörer sökes

■ Vill du bli Remissans lokalrapportör?

Att vara Remissans lokalrapportör innebär att du är redaktörens förlängda arm i regionen. Ett kul och annorlunda uppdrag vid sidan av det ordinarie bankjobbet.

Din viktigaste egenskap är att vara nyfiken och intresserad av vad som händer i regionbanken. Att ha blick för vad som är viktigt i vardagen och som kan vara av intresse för medarbetare i andra delar av banken.

Det är inte nödvändigt att skriva långa artiklar, däremot är Remissan tacksam för tips om artikelförslag. Men det är klart, gillar du att hantera en penna är det förstås en tillgång.

Tre regionbanker söker nya lokalrapportörer. I södra Sverige slutar Ove Agrelin efter väl förättat värv, i Östra Sverige överger Lena Danielsson banken och Remissan till vår stora sorg och även Tommy Jellerbo lämnar banken med bara ett år som lokalrapportör i Stockholm City bakom sig.

Lokalrapportören utses av banken och facket gemensamt i ReSam.

Du som är intresserad — hör av dig till personalchefen eller till facket i din region. Givetvis är du även välkommen att höra av dig till Remissan om du vill veta mer!

Red

sätt är att jämföra vilket eget kapital rörelsevolymen kräver — dvs enligt kapitaltäckningsreglerna, men inte heller detta är något riktigt bra mått.

Det är därför svårt att sätta upp vissa expensionsmål, vare sig de är relaterade till branschgenomsnittet eller till något annat. För Handelsbankens del har vi inte heller arbetat med ett sådant mål. Vi har istället helt enkelt alltid strävat efter all lönsam expansion inom bankområdet.

Krävs det sedan eget kapital för det, går vi gärna till aktieägarna och ber om en nyemission, men hittills har vi faktiskt klarat det med de vinster vi åstadkommit själva.

TOM HEDELIUS

Födde

● Vi har fått en son! Det vill *Thomas och Marie-Louise Landén*, i Göteborg via Remissan berätta för kompisarna på banken i Stockholm.

Thomas, tidigare stf chef för Värtavägen i Stockholm, och Marie-Louise, stf chef i Rotebro, flyttade för ett år sedan till Göteborg. Där är Thomas nu stf på Frölundakontoret och Marie-Louise som vikarierat på Första Långgatan, uppenbarligen mammaledig.

Osannolik tur

● Ett par som har tur med sig är makarna Pollak. De är chefer för varsitt kontor, Peter för stora Lidingö, RC, och Marianne för Stuvsta, RB.

I februari månads vinnarkontodragning gick miljonvinsten till Lidingökontoret, i marsdragningen gick den till, just det — Stuvsta.

Det osannolika som inte borde kunna hända har just hänt, igen.

Stiftelsen Oktagonen

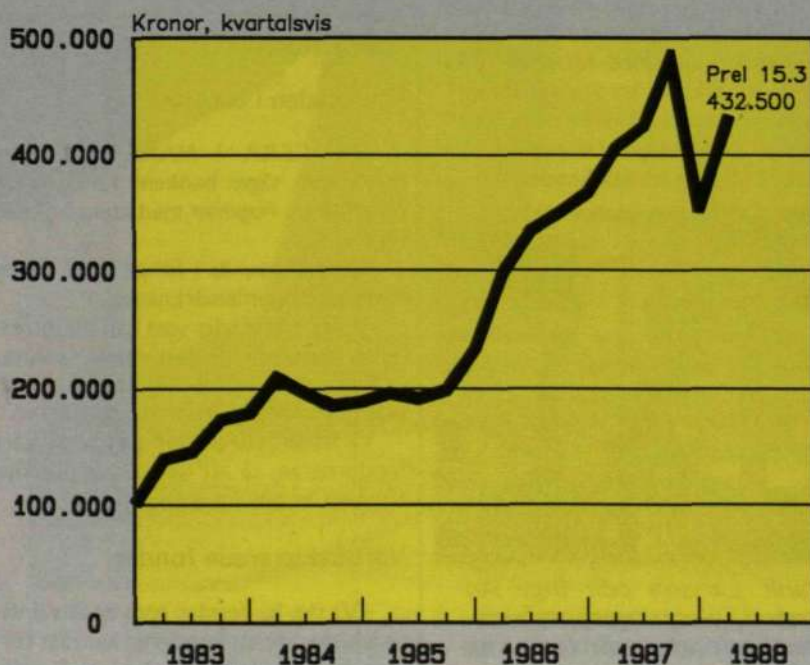
**Avsättningen
9700 kr per person**

● 56 miljoner kronor blev avsättningen till personalstiftelsen Oktagonen i år. Det gör närmare 9700 kronor per person. Efter den nya avsättningen är en hel andel värd drygt 430 000 kronor för den som arbetar heltid och fått del av samtliga 16 avsättningar. Motsvarande siffra i fjol var 406 000.

Oktagonens börsvärde är nu efter utbetalningarna på 36 miljoner i mars dryga 2 miljarder kronor.

För första gången beräknas nu sociala avgifter på avsättningen till Oktagonen. Tidigare avsättningar som gjorts t o m 1987 berörs inte av avgiften – alltså inte heller de 30 miljoner överförts i 1987 års bokslut. De sociala avgifterna på det kompletterande beloppet, 26 miljoner kronor, blev närmare 7 miljoner. Bankens kostnader för avsättningen till Oktagonen är alltså totalt 63 miljoner. Av den individuella avsättningen på 9700 kronor är 4500 pensionsgrundande.

HEL OKTOGONANDELS UTVECKLING

Ska vi ha
en gemensam
arbetsdräkt
i banken?

Susanna Jensfelt
Exportremburser, RB/RC

● –Det är en bra idé, men jag tror inte jag själv skulle vara intresserad. Om det inte visade sig vara både snyggt och prisvärt. I så fall skulle jag köpa av den orsaken, inte för principen.

Jag tycker tvärtom att det är skönt att slippa tänka på att vara diskret och mörkt klädd. (Som t ex förr på gamla Enskilda Banken, svart och grått.)

**Oktagonen-
information
i Berwaldhallen
5 maj**

● Torsdagen den 5 maj inbjuder SBmf-klubbarna i Stockholm, RB, RC, CHK och Svenska Finans, till en informationsträff om Oktagonen i Berwaldhallen.

Reservera kvällen!

Släpp fonderna loss, det är vår!

Placera i marknader — ny placeringsfilosofi i Handelsbanken

I dagarna går Handelsbanken ut till allmänheten med sitt nya fondprogram och samtidigt en ny filosofi när det gäller placeringsrådgivning — placera i marknader. Ingen annan bank har hittills profilerat sig med ett så heläckande placeringsprogram, säger fondernas chef Jan-Magnus Hagman. Tanken är också att lönsamheten på placeringsrådgivning därmed ska kunna ökas.

■ Erfarenheten från början av 80-talet, när aktiemarknaden sköt fart, visade att det avgörande inte var om man satsade på Volvo eller ASEA. Det viktiga var att finnas med på aktiemarknaden överhuvudtaget.

Å andra sidan — den som hade alla sina pengar placerade i aktier i höstas kunde ha förlorat mer än 30 procent av sitt kapital. Därför gäller det att sprida sina risker på flera marknader — att inte lägga alla ägg i samma korg.

Handelsbanken presenterar nu ett program som hjälper placeringsrådgivaren att tillämpa en helhetssyn på kundens behov av att placera sina sparmedel. Kundens viktigaste beslut är alltså inte vilken aktie som kan ha de bästa framtidsutsikterna utan vilken eller vilka kombinationer av MARKNADER.

Det beslutet kan vi hjälpa kunden att komma fram till genom att diskutera vilken risk kunden är beredd att ta, hur lång tid han eller hon vill binda sina pengar, hur mycket kapital som ska placeras, hur skattesituationen ser ut, etc.

Systematiskt

Men det är väl inget nytt, invänder någon. Nej, det nya är att vi nu på ett systematiskt sätt med hjälp av olika fonder kan hjälpa våra kunder att sprida sina sparmedel på olika marknader. Fonderna är nämligen det enklaste sättet att få tillgång till marknaden.

Frank Larsson och Inge Andersson, placeringsexperterna i allemansfonder och övriga aktiefonder.

Fondprogrammet med det nya marknadstänkandet presenteras i de broschyrer som kom ut för någon vecka sedan. Med dessa som pedagogiskt underlag kan placeringsrådgivaren och kunden steg för steg resonera sig fram till val av lämpliga marknader och fördelning av kapital på dem.

Broschyrerna är alltså både ett informationsmaterial till kunden och ett nödvändigt arbetsredskap för placeringsrådgivaren.

Marknaden i centrum

—PLACERA I MARKNADER är budskapet, säger bankens fondgeneral Jan-Magnus Hagman med stora bokstäver.

Marknaderna är i första hand ränte-, aktie- och premiemarknaden.

Andra marknader som kan bli intressanta framöver är fastighets-, valuta- och metallmarknaderna. Men här är tiden inte mogen än, tror Jan-Magnus.

Vi håller nu på att bygga ut vårt fondprogram så att det täcker allt fler segment av olika marknader.

Varudeklarerade fonder

—Vi ska ha fonder som är så väl varudeklarerade att kunderna har rätt förväntningar. Hittills har det inte funnits

Släpp fonderna loss det är vår! Fondgeneralen själv Jan-Magnus Hagman, SHB Kapitalplacering, lämnar med varm hand över det nya fondprogrammet till alla placeringsrådgivare i banken.

Släpp fonderna loss...

Rolf Barthelmes och Nils-Henrik Tideberg, SHB Kapitalplacering, placerar i utlandsfonderna.

Annette Sörving och Kenth Sund arbetar med räntebärande fonder.

fonder med så klart angiven placeringsinriktning och en angiven risknivå. Ingen annan bank har tidigare profilerat sig klart på det här sättet.

På räntesidan har nu bildats fem fonder med olika lång placeringstid – alltifrån Räntefond 90 med en genomsnittlig löptid i portföljen på tre månader, till den femåriga Obligationsfonden.

För varje fond finns en klart angiven ränterisk.

–Därför är det möjligt att i förväg räkna ut hur stor ränterisken är om räntan stiger t ex en procent, berättar Jan-Magnus Hagman.

På aktiesidan finns den nybildade Småbolagsfonden, Reavinstfonden, och nya utlandsfonder med inriktning på olika marknader i Asien och Nordamerika. Alla med klart uttalad placeringsprofil och med inriktning mot väl definierade målgrupper.

Givetvis är det möjligt att när som helst ändra marknadsinriktning och byta fonder.

Missuppfattning

Under vintern har Jan-Magnus rest runt i regionbankerna och berättat om tankegångarna bakom det nya fondprogrammet.

–Jag har i stort sett träffat alla kontorschefer och placeringsrådgivare.

En missuppfattning som han då och då träffar på vill han passa på att ta död på.

–Placeringsrådgivarnas arbetsuppgifter kommer *inte* att försvinna. Tvärtom. Det strategiska marknadsvalet är snarare en väl så kvalificerad uppgift. De kommer att ha fullt upp med att hjälpa kunden att komma fram till det viktiga valet av marknad och sen fördela kapitalet på dessa.

Här öppnas kontaktmöjligheter med många fler kunder. Den som har alla sina tillgångar i aktier bör överväga att även satsa på räntebärande värdepapper. Den som valt att lägga allt på premier bör även gå in på aktiemarknaden, etc.

—När marknaden svänger, finns det inte en chans att hänga med om man inte redan finns där, säger Jan-Magnus.

Bättre lönsamhet

—Dessutom är det lättare att nå lönsamhet på placering i fonder än på rådgivning enbart i enskilda aktier.

Genom att utnyttja fonder kan en placeringsrådgivare med oförändrad insats väsentligt höja sin förvaltningsvolym och därmed lönsamheten. Därmed inte sagt att fonder alltid ska ersätta enskilda aktier eller andra värdepapper. Men i många fall är det säkert mest rationellt att koncentrera sig på ett antal fonder som representerar olika marknader.

Genom att lägga in fonder i portföljerna minskar också behovet av att hålla sig à jour med alla företag på börslistan. De mest intressanta företagen kan man å andra sidan vara desto bättre informerad om och på så sätt öka affärerna i dessa papper. Här finns god hjälp att få från våra utmärkta finansanalytiker.

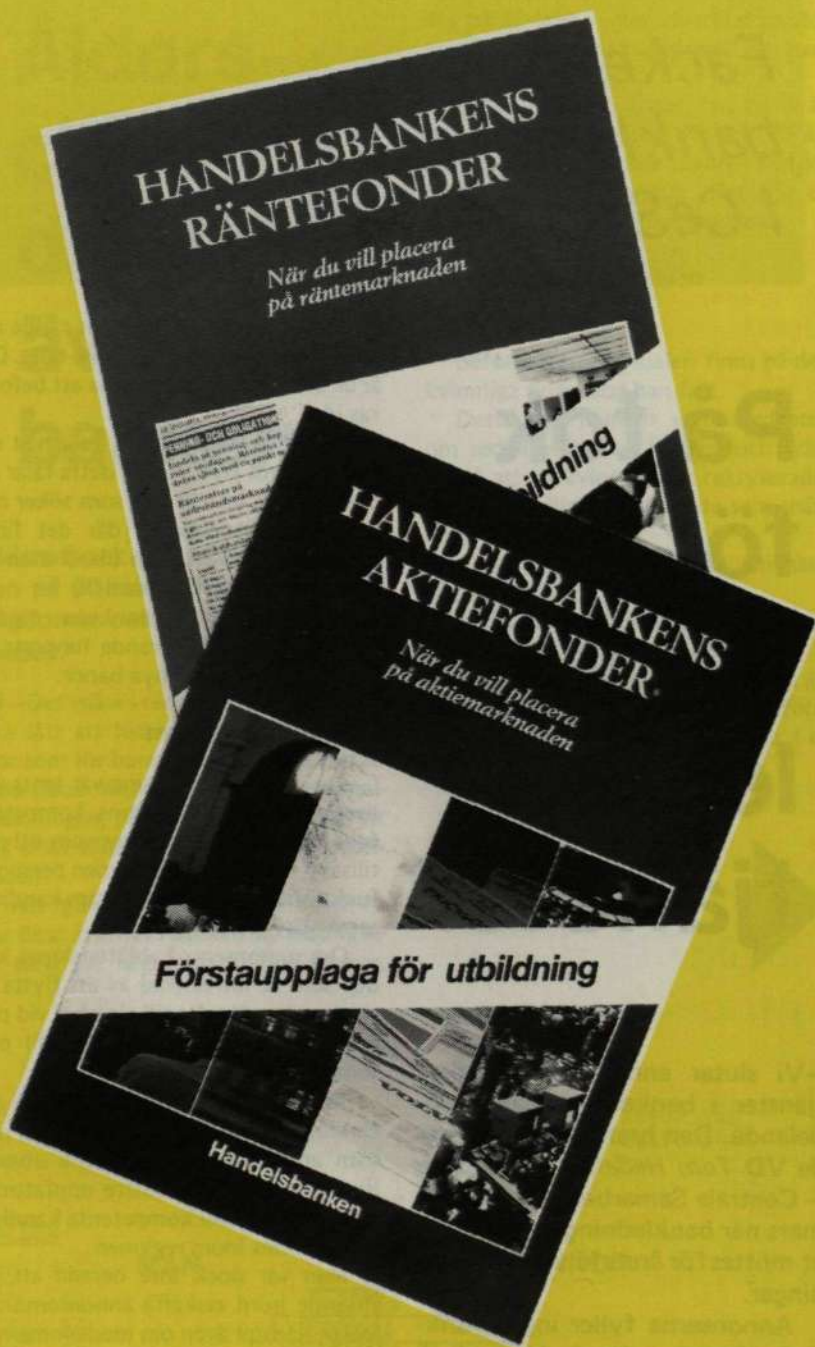
—Men, poängterar Jan-Magnus gång på gång, det är inriktningen på marknaderna som är det viktiga. Fonderna är inte ett mål i sig. De är ett medel att nå de olika marknaderna.

Utvärdering av placeringsrådgivare?

Ett viktigt steg framöver blir att ta fram en samlad redovisning av hur kundens totala värdepappersinnehav utvecklas. Det har hittills ingen kunnat tala om.

—Det är lätt att utvärdera om en kreditman är bra. Kreditförlusterna följs alltid upp. Men vem kan egentligen säga vem som är en bra placeringsrådgivare? undrar Jan-Magnus.

Det finns det ingen uppföljning av idag.

Alla på kontor har fått varsitt exemplar av de nya fondbroschyrerna. Dessutom har 30 000 exemplar tryckts upp till kunderna.

Facket och bankledningen i CeSam

På tok för få söker lediga tjänster

eftersom det praktiskt taget rådde anställningsstopp under hela 70-talet. Det är de som borde vara mogna att befordras idag.

En tredje orsak är att folk helt enkelt inte vill flytta. Mot detta talar att det faktiskt inte är fler som söker nya tjänster i Stockholm, där det finns många arbeten att välja bland utan att nödvändigtvis byta bostad.

Hursomhelst — bankens modell med ansökningsförfarande fungerar inte. Vi måste tänka i nya banor.

Kompetensen finns

Fack och bankledning var trots allt överens om att det finns kompetent folk i banken. De tjänster som utlyses tillsätts med duktigt folk men personalfunktionen får ofta leta fram kandidaterna själv.

Om annonsen på »blått« slopas kan den som är intresserad av att flytta på sig t ex anmäla det till sin chef vid planeringssamtalet (PLUS) eller till personalfunktionen.

Inbjudne administrativ chefen *Alf Persson*, Göteborg, intygade att ju mer man arbetar med individuella utvecklingsprogram desto bättre uppfattning får man om vilka kompetenta kandidater det finns inom regionen.

Man var dock inte beredd att vid sittande bord avskaffa annonserna om lediga tjänster även om medlemmarna i Centrala företagsklubben var ense med bankledningen om att en förändring måste till.

—Vi slutar annonsera ut lediga tjänster i banken på blått meddelande. Den brandfacklan kasta- de VD *Tom Hedelius* ut i CeSam — Centrala Samarbetsgruppen — i mars när bankledningen och facket möttes för årets första överläggningar.

Annonserna fyller ingen funktion eftersom det ändå är så få som söker.

■ Detta var ett alternativ som diskuterades redan för ett år sedan när samma problem togs upp till diskussion. För tio år sedan fanns det sex sökande till varje tjänst. I fjol bara 1,5 personer i genomsnitt. Det innebär att det till många tjänster inte finns en enda sökande.

En förklaring kan vara att allt fler kvalificerade kandidater väntar på att bli tillfrågade i stället för att själva söka. En annan att det helt enkelt saknas en generation banktjänstemän i banken

Det finns kompetent folk i banken men ska vi få dem att söka befordrade tjänster? Den saken ventilerades när fack och bankledningen överlade i CeSam i mitten av mars. Fr v *Christina Dahl*, ordförande i RC-klubben, *Gulli-Maj Norén*, avgående ordförande i RN-klubben och *kets boss i RS, Klaus Lindeskog*.

För jobbigt att flytta?

Det är för jobbigt att flytta. Det är ett motiv som återkommer vid Remissans rundfråga om varför det finns så få sökande till de tjänster som annonseras ut internt i banken.

■ En flyttning går aldrig att kompensera med pengar, säger en kontorschef vars hustru inte fått något arbete på den nya orten.

Det blir ett ramaskri om personalmeddelandena försvinner, tror *Gudrun Karlsson*, Lidköping.

Skillnaden i lön är inte så stor att den uppväger det stora ansvaret, tycker *Kerstin Koffner*, ställföreträdare på Göteborg Kungsgatan.

Dessutom tror hon helt enkelt att det är brist på folk, en effekt av anställningsstoppet på 70-talet.

Idén att slopa annonseringen på blått meddelande av befordrade tjänster gillar hon inte.

—Det skulle inte kännas bra att bara sitta och vänta på att bli kontaktad.

—Visst fyller de blå meddelandena en funktion. Det är ett rättvisekrav att alla får veta vilka lediga tjänster som finns, anser *Björn Ståhl*, chef för Kungshör och ordförande i RM-klubben för några år sedan.

—Stort ansvar, ja, men det är ju roligt att vara sin egen också.

—Men visst måste vi ändra på något. Varför inte lägga in de lediga tjänsterna i HTD? Där blir de ju tillgängliga för alla. På kontor vill säga.

—Det blir ett ramaskri om personalmeddelandena försvinner, tror *Gudrun Carlsson*, nybliven stf chef i Lidköping. Många läser personalmeddelandena av ren nyfikenhet.

—Men varför inte, funderar hon vidare. Kan man med hjälp av en sådan åtgärd få igång en debatt så är det bra.

En återkommande synpunkt är att utformningen av de interna annonserna många gånger skrämmer snarare än lockar till att söka. Särskilt tjejer. Kraven är så uppskrivade att ingen känner igen sig.

Ålderschocken drabbar även banken

Ålderschocken drabbar även banken på 90-talet. Det blir brist på ungdomar och antalet äldre ökar snabbt.

■ —Det märks redan nu att det inte är lika lätt att hitta välutbildade ungdomar som för bara några år sedan, berättade *Oscar Widman*, Centrala personalavdelningen, på CeSam. Det finns ett sug efter välutbildad ungdom på marknaden.

Att genomsnittsåldern — 44 år — har ökat kraftigt i banken har hittills inte varit till någon nackdel. Tvärtom,

Fyrtilisterna — varav många anställdes på 60-talet — har utvecklat en stor kunskapsmassa som bidragit till bankens goda resultat.

—Men, varnade *Oscar*, om tio år är fyrtilisterna mellan 50 och 60 år. Bara inom de närmaste tio åren pensioneras 1000 medarbetare. Det blir en stor avtrappning på kunskapsidan.

Befordringspotentialen bland kvinnorna

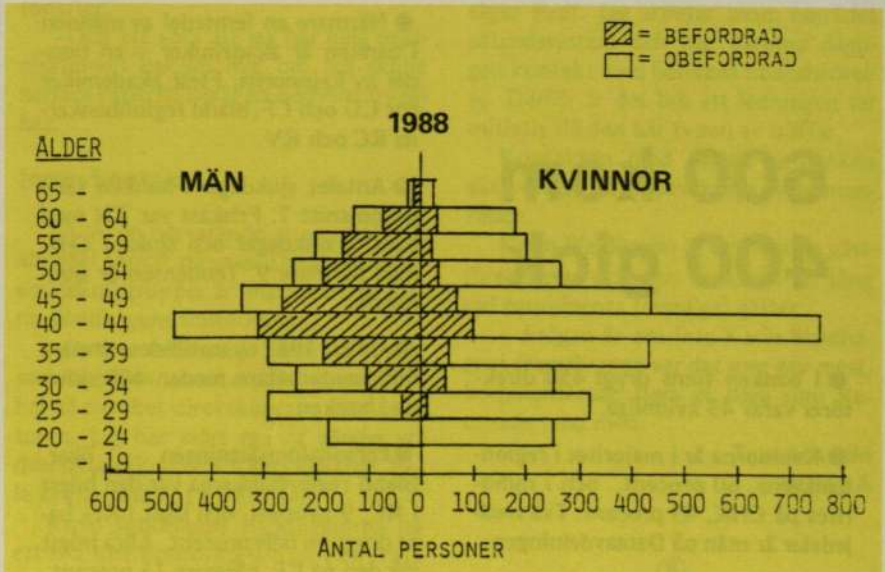
Befordringspotentialen finns på den kvinnliga sidan slog han fast.

Detta har banken varit medveten om sedan början av 80-talet och krävde då att de kvinnor som rekryterades skulle vara lika välutbildade som männen.

—Det har givit resultat, menade *Oscar Widman*.

Idag har vi en betydligt större grupp befordringsbara tjejer.

Det finns också en klar tendens att fler kvinnor utnämns vid nya befordringar. 1982 utgjorde kvinnorna t ex

Medelåldern är i dag 44 år. Om tio år är den 54. Den stora fyrtilistgenerationen är då mellan 50 och 60 år.

Ålderschocken. . . (forts fr föreg sida)

en tredjedel av alla nyutnämnda befordrade, ifjol var det närmare hälften!

Enligt Oscar får vi också räkna med högre personalomsättning i framtiden eftersom högutbildade personer — en allt större andel av de nyanställda i banken — är mer rörliga.

Hög personalomsättning i Stockholm

Personalomsättningen, dvs avgången fast anställd personal (ej pensionerade och avlidna) i procent av genomsnittliga antalet fast anställd personal, är jämförelsevis låg i bankvärlden — i fjol sex procent i Handelsbanken. Definierar man personalomsättningen utifrån

kontorets synvinkel — även räknar in byten mellan kontor eller avgång till Centrala huvudkontoret — blir siffran oroande hög i Stockholm.

Närmare hälften av alla anställda inom Stockholm City flyttade tidigare på sig. Det leder självklart till sämre effektivitet på kontoren. Det här försöker regionbanken nu komma tillrätta med, berättade regionbankschefen *Jörgen Setterberg*, på CeSam.

Ett realistiskt mål är att komma ner till 15–20 procent. F n ligger siffran på dryga 30.

—Det regionbanken behöver nu är lugn.

Mer utbildning än någonsin

Aldrig har vi lagt ner så stora resurser på utbildning som just nu. Det fick vi klart för oss när *Barbro Johansson*, chef för Centrala kansliet redogjorde för vad som är på gång just nu.

—Det pågår en fantastisk aktivitet i affärsutbildningen för baskompetens på kontoren. Den i sin tur är ett resultat av alla de PLUS-samtal som hållits. Totalt är omkring 400 personer invol-

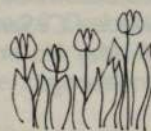
verade inklusive handledare.

Alla regionbanker har nu tagit något steg på vägen när det gäller utbildningen för baskompetens — Betalning, Placering och Finansiering. Allt från att ha startat sin första handledarutbildning till att vara igång med alla tre delarna.

—Basutbildningen kommer att sluka mycket resurser framöver på kontoren, det måste vi vara på det klara med, underströk Barbro.

Förutom basutbildningen pågår utbildningen för det nya terminalsystemet HTD. Den första omgången slutförs under våren och den andra etappen sätter igång till hösten. Parallellt pågår en mängd kurser i studierådets regi, ett utvecklingsprogram för kontorschefer är på gång inom Stockholm City mm mm.

Text och bild
KRISTINA

Smått&Gott ur personalstatistiken

600 kom 400 gick

● I banken finns drygt 450 direktörer varav 43 kvinnliga.

● Kvinnorna är i majoritet i regionbankerna, 60 procent, och i minoritet på CHK, 45 procent. Två tredjedelar är män på Dataavdelningen.

● I Östra Sverige är nästan hälften av alla kvinnor deltidsanställda medan motsvarande siffra är en knapp femtedel på CF.

● I RN är 60 procent av alla män befordrade. CU och CF har största antalet befordrade kvinnor, 25 procent, medan motsvarande siffra för RS är dryga 3 procent.

● Närmare en femtedel av männen i banken är akademiker — en tiondel av kvinnorna. Flest akademiker har CU och CF, bland regionbankerna RC och RV.

● Antalet sjukdagar i banken var i genomsnitt 7. Friskast var RN med bara 5 sjukdagar och sjukast CHK med närmare 9. Tendensen är sjunkande.

● Under 1987 nyanställdes närmare 600 medarbetare medan 400 slutade i banken.

● Personalomsättningen ökar. Bland regionbankerna var den högst i RC, 9 procent, och lägst i RG, bara drygt en halv procent. Allra högst var den på CF, närmare 15 procent.

● Genomsnittsåldern i banken är 44 år, för en kontorschef 46 år och en stf 41.

Svalt intresse för arbets- dräkt

■ Ska vi ha en gemensam bankdress i Handelsbanken? undrade Remissan i förra numret och uppmanade läsekretsen att höra av sig till redaktionen.

Av responsen att döma är intresset svalt, även om de tre svaren som kom in var positiva.

Det var hela kontoret Odengatan i Stockholm som gillade förslaget och detsamma gör Anna Uürrike på CU.

Nio medarbetare i Falun tycker det vore jättebra med en gemensam arbetsdräkt. Skönt att få satsa sina klädpengar på egna kläder och inte som nu på bankkläder, skriver de.

Karin Waldhagen, Tyresö, (t h) berättade om arbetet på kontor för chefer på Dataavdelningen. Nyttigt, tyckte deltagarna, bl a Solveig Quensel och Michael Ulrich.

Karin Waldhagen på Data

Så arbetar vi på kontor

I en storbank som Handelsbanken kan det lätt bli »språksvårigheter» mellan interna avdelningar och kontoren. På dataavdelningen i Stockholm har man därför börjat bjuda in kolleger från andra avdelningar och kontor för att höra dem berätta om sitt arbete. Man hoppas därigenom kunna öka förståelsen för varandras arbete.

■ I samband med bokslutsdragningen för gruppcheferna på dataavdelningen i slutet av februari, hade man bjudit in Karin Waldhagen, från Tyresökontoret. Hon är kontorschef sedan tio år och »trivs jättebra med deb».

Hon redogjorde — inte utan viss stolthet — för kontorets resultat, hur hon och hennes medarbetare bearbetar både befintliga och presumtiva kunder, m m.

På frågan hur det är att vara kontorschef i Handelsbanken, lovsjäng Ka-

rin Waldhagen decentraliseringen i alla tonarter.

—Och att veta att jag har hela organisationen bakom mig om jag skulle behöva experthjälp är en oerhörd trygghet.

Ingen kontakt

En av de närvarande gruppcheferna Michael Ulrich, på en av Dataavdelningens teknikgrupper är imponerad av Karin Waldhagens framförande.

—Det var intressant. Särskilt för mig som är på en teknikavdelning som inte har så mycket direktkontakt med kontoren. Jag har svårt många gånger att översätta tekniken till verkligheten, hela kedjan ända ut till kunden.

Karin Waldhagen åskådliggjorde på ett bra sätt kontorets syn på t ex HTD och hur problemen ter sig ur deras synvinkel, tycker han.

Rolf Löw har varit med på alla träffar hittills. Det brukar bli tre om året — i samband med tertialrapporten.

Ska vi ha en gemensam arbetsdräkt i banken?

Anita Andersson, kc i Simrishamn, RS

● —Njae, det beror på. Jag har varit med om det tidigare, när jag arbetade i Lund. Där hade vi likadana klänningar men i olika färg. Kunderna tyckte att det var snyggt, men det blev tjatigt i längden. Men om det blir någon typ av dräkt, i någon neutral färg, varför inte.

Om det bara inte blir att man måste använda dem varje dag.

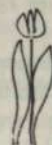
—Det är viktigt att få vidgade vyer, säger Rolf. Jag arbetar inom området utlandssystem och har därmed dagligen kontakt med bankens utlandsrörelse. Därför är det bra att ledningen tar initiativ till den här typen av träffar.

Kontakten med resten av banken sker oftast via Datas övriga systemområden.

Karin Waldhagen är den sjunde gästföreläsaren och den senaste i en lång rad prominenta (manliga) gäster.

— Frågan är om inte Karin Waldhagens framförande var det som gav mest, kommenterade flera av dem som Remissan talat med.

Text och bild
INGELA

Riks kuponger, tack!

■ Är det inte dags nu? Att ge oss på Centrala huvudkontoret i Stockholm möjligheten att välja mellan rikskuponger och Berzelii Terrassen (BZ). Jag vill inte diskutera maten på BZ för smaken är ju som alla vet delad. (Standarden på BZ och maten där har dock sjunkit katastrofalt under de senaste två åren.)

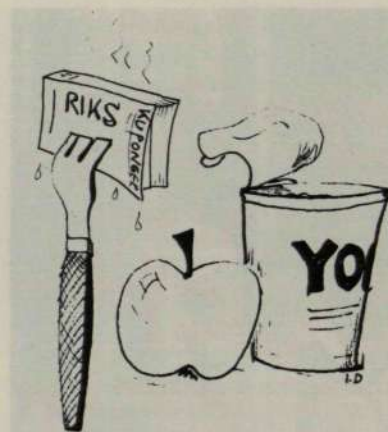
Svar:

Rikskuponger utesluter BZ

● Du föreslår att banken ska öka valfriheten för CHKs personal genom att utöver lunchmöjligheterna på Berzelii Terrassen och Örtagården erbjuda rikskuponger. Visserligen säger du att du inte vill diskutera maten på BZ eftersom smaken kan vara delad. Jag måste ändå dra en gaffel till BZs försvar.

Ditt påstående att standarden på BZ och maten där sjunkit katastrofalt under de senaste två åren kan jag på inget sätt hålla med dig om. Tvärtom tycker jag att maten är utmärkt. För detta talar bl a de insatser som vårt matråd gör. I detta sitter BZs köksmästare, representanter för CDAI Inköp samt SBmfs kontaktombud representerande alla de enheter, som äter på restaurangen. Detta hindrar naturligtvis inte, att du har rätt att ha vilken åsikt du vill.

Så till sakargumenten. I cirkulär från BAO kan vi läsa följande: Om värdekuponger (restaurangkuponger, rikskuponger) lämnas till de anställda får

Så fort man då nämner ordet rikskuponger inom banken kommer invändningarna från ansvarigt håll: man kommer inte att äta lunch varje dag, man kommer att köpa hem pizza till barnen på fredagskvällarna, man kommer att köpa mjölk hem, osv, osv.

Jag vet att det finns många som t ex under sommarmånaderna tycker att

det räcker med en yoghurt och en frukt till lunch. Om vi hade rikskuponger hade vi möjlighet att välja detta alternativ.

Här på banken arbetar vuxna människor med ansvar att bevilja lån, handha stora summor pengar i kassan, handla med aktier osv. Banken litar på att vi kan sköta dessa saker, men de litar inte på att vi själva kan bestämma om och hur vi ska äta lunch.

Det har faktiskt gått några år sedan framför allt de bankanställda damerna hade så dålig lön att de inte hade råd att äta och man därför införde subventionerad lunch med obligatoriskt lunchavdrag.

Det finns ett alternativ till, Örtagården. Örtagården har utmärkt mat men eftersom fler och fler handelsbankare äter där är det mycket svårt att ordna bord.

Alltså låt oss som vill få rikskuponger!

Valfrihet tack

kupongvärdet per arbetsdag av skatte-skäl inte överstiga 33 kronor. Mot detta ska ställas, att en lunch på BZ, som inte sker mot kupong, kostar 45 kronor.

Banken har självklart förhandlat med BZ om det pris som banken betalar. Genom att vi garanterar BZ ett visst antal luncher per dag, har BZ kunnat acceptera ett lägre pris. Skulle vi ta bort denna garanti genom att införa rikskuponger, skulle BZ tvingas höja sitt pris. Vi får då snabbt en situation, där det inte längre är möjligt att acceptera BZs pris utan kvar står det enda alternativet att erbjuda rikskuponger.

Som säkert också insändaren förstår kan banken inte vara beredd att betala ett pris upp mot 45 kronor för BZ-lunchen, om samtidigt rikskuponger inte får ha ett värde överstigande 33 kronor per dag.

Den utveckling, som ovan skisserats, pekar obönhörligt på att vi måste välja och välja nu. Ett val som ger möj-

lighet till rikskuponger innebär att vi börjar säga av den utmärkta möjlighet, som vårt avtal med BZ utgör. Valfrihet kommer därför att bli ett tvång på så sätt att rikskuponger blir det enda tänkbara alternativet.

En kombination av rikskuponger och abonnemang på BZ är inte möjlig enligt min uppfattning.

Mot denna bakgrund vill jag hävda att den nuvarande lösningen är väl avvägd. Den ger en valfrihet genom att Örtagården och – för den som önskar rent vegetarisk kost – Gröna Linjen finns. Att införa enbart rikskuponger värda högst 33 kronor per dag kan enligt min uppfattning inte konkurrera med nuvarande alternativ.

Dessvärre leder inte den önskade valfriheten till verklig valfrihet utan till rikskuponger som enda alternativ.

*Georg Fordner
Centrala personalavdelningen*

HTD – långsam på morgonen

■ Vi har nyligen installerat HTD på kontoret och har börjat bekanta oss med »Nixdorfen».

Det finns mycket som är bra och den är trevlig att arbeta med! Vad som däremot irriterar är de långsamma rutinerna vid uppstart på morgonen och framför allt vid stängning. Vill gärna ha en teknisk förklaring varför det måste vara så. Man kanske får lite större förståelse när man förstår orsaken.

Bertil Bengtsson
Lund

Svar:

Många komplicerade kontroller vid öppningen

● Öppning av en HTD-terminal tar ca tre och en halv minut och då har samtliga funktioner som finns i en arbetsplatsdator startats. Samtliga terminaler kan numera startas samtidigt.

Eftersom det är ett komplext system behövs ett antal kontroller för att man ska vara säker på att inga problem ska uppstå. Kontrollerna börjar direkt när Till-knappen trycks på tangentbordet. Utrustningen kontrolleras liksom primärminnet och samtliga enheter nollställs. De tekniska systemen (operativsystemet) laddas in och startas.

Persondatorn (PC) startar först och det sker när oktogonen visas första gången. När den släcks kan du trycka PC-läge och börja använda PC:n. Persondatorn startar öppningen av de övriga funktionerna i terminalen när oktogonen visas för andra gången. Nu kontrolleras automatiskt datum och tid mot en centralt utsänd datum/tid-uppgift. Vidare görs automatiskt versionskontroll – dvs kontroll av att rätt version av programmen körs – i terminalen.

Vid slutet av öppningsproceduren uppmanas du att dra terminalkortet för att kontrollen mot behörighetsregistret ska kunna ske. Du måste vara behörig att öppna systemet och även ange ett giltigt lösenord innan öppningen är klar. En öppningstrans skrivs också på eljournalen som visar vem som öppnat och att öppningen har gått bra.

Stängning av HTD-terminal

Stängning av terminal går mycket snabbt. Det tar normalt ca 10 sekunder innan du fått bekräftelsen »Stängning klar, terminalen släcks automatiskt» på skärmen. Du kan då lämna terminalen.

När du begär stängning med ärendet TATS kontrolleras om det är den sista öppna terminalen på kontoret. Om inte, skrivs en stängningstrans på eljournalen och texten ovan visas på bilden. Strömmen slås av automatiskt nästan direkt om inte några uppdateringar (dvs laddning av nya eller ändrade program) ska göras av systemet. Uppdateringar av systemet sköts helt från DKF, Driftkontrollfunktionen.

När sista terminalen stängs på kontoret görs kontorsstängning TAKS i stället. Då görs flera kontroller, bl a att säkerhetskopiering gjorts någon gång under dagen. Säkerhetskopiering kan göras när som helst under arbetsdagen när det passar kontoren bäst. Det måste inte ske just när man ska stänga och gå hem.

Att säkerhetskopiering måste ske beror på att säkerhetskraven på ett modernt datorsystem är stora. Kraven styrs inte enbart av våra egna ambitioner på hög säkerhet, utan också av t ex Datainspektionen, Bankinspektionen och revisionsinstanser.

Orsaken är givetvis att konsekvenserna för ett system, som inte har tillräcklig säkerhet kan bli katastrofala vid större fel. Information som under lång tid har byggts upp och lagrats är helt plötsligt försvunnen. De komplicerade löpnummersamband som finns mellan centrala datorn och de lokala systemen har förstörts och måste med stora arbetsinsatser rekonstrueras. Transaktioner som registreras under dagen måste omregistreras när systemet repareras osv.

Grundläggande vid utformningen av HTD har varit att avbrott orsakade av dator- eller programfel inte ska förstöra lagrad information och inte heller kräva ett omfattande utredningsarbete på kontoret.

I kontorsdatorns minne lagras all data för kontoret: t ex program, dokument, behörighetsinformation, avställningsuppgifter, teknisk information, eljournal, lokala register m m.

Om dessa minnen skulle gå sönder, vilket händer ibland, och om vi inte hade en metod att säkerställa innehållet skulle dels information som lagrats på kontorsdatorn vara förstörd för alltid, dels skulle en komplicerad rekonstruktion och omregistrering av transaktioner krävas.

I HTD finns idag bara en mindre del av de bearbetningar/ärenden och lokala funktioner som kommer att finnas i framtiden. Trots detta måste vi från början bygga in grundläggande säkerhetsfunktioner som behörighetssystem och säkerhetskopiering.

Sverker Arvidson
Centrala dataavdelningen
Lars Svanfeldt
Centrala kansliet

Resultatkväll i Nässjö

■Reservera kvällen den första mars för resultatgenomgång! uppmanade chefen *Lennart Claesson* medarbetarna på kontoret i Nässjö.

Efter diverse hysch hysch från ledningens sida steg förväntningarna och gissningarna om vad som skulle hända blev allt vildare.

Så kom eftermiddagen med beröm för fint resultat och diskussioner om verksamhetsplaner mm. Plötsligt fick vi varsitt paket att öppna. Lennart Winlunds första kokbok delades ut med personliga tips och allt. Maträtter började diskuteras.

Så kom ytterligare ett paket plus anvisning om sida i kokboken, en lott med bokstaven F eller E plus D. Ingen fattade någonting. Tills Lennart sade att han hyrt en lokal med full köksutrustning och att det bara var för oss som hade fått ett F på vår lott att ge oss ut på stan och handla ingredienser-

Maten fick medarbetarna på kontoret i Nässjö till sin förvåning laga själva vid resultatgenomgången. Fr v Anita Arvidsson, Peter Lindroth, Carin Carlgren och Irmgard Persson.

na till förrätten på sidan 67. Detsamma gällde dem som fått E, efterrätt plus D, disk!

SKULLE VI verkligen laga maten SJÄLVA? Efter en något förvirrad start fick vi en enorm fart.

Ni skulle ha sett oss i aktion. Vi hade enormt roligt. Att maten smakade

utmärkt, kan var och en av oss intyga. Det kan man verkligen kalla RESULTATKVÄLL.

Vi tackar våra påhittiga chefer Lennart och Göran, som verkligen kan få igång oss. Vi tar det gärna i repris.

Intygat alla kockar och diskare i Nässjö.

●Berit Sandberg på Juridiska sekretariatet, vill ge Månadens ros till *Tommy Friström, m fl* på Centrala kansliet.

Kvart i fem dagen före bolagsstämman upptäckte hon att det fattades en namnskytt till en av de medverkande i stämman. Ve och fasa och bråttom, bråttom. Berit ringde Tommy.

—Han fixade snabbt en skylt som jag fick i min hand redan efter en kvart! Toppen!

●Vi på kontoret i Högdalen vill ge *Gunnar Hagelroth* på Centrala rättsavdelningen, månadens ros. Han har ställt upp och hjälpt oss mycket under det senaste halvåret i samband med flera checkbedrägerier. För det arbete han har lagt ned är han värd minst en ros, skriver kontoret.

Månadens Ros

●*Kent Larsson*, Verkstan, får en ros från CUHL-C, Långa krediter, som tack för hjälp med snabb omflyttning av telefonerna i samband med ommöblering.

●Månadens ros ger Visby Öster till kontoret i Hemse, som vid två tillfällen hjälpt till med personal. Första gången i november när en av kollegerna skulle begravas kom Sonja Pettersson och Birgitta Hallqvist och jobbade så att alla kunde delta.

Den 25 mars när influensan och andra sjukdomar hade slagit undan benen på oss kom Sonja in igen. Heders åt sådana kolleger, skriver Estrid Alderik. Visst är de värda ett fång rosor.

●Månadens ros får *Björn Eckert*, Fondlikvider i Stockholm, som genom sin fina insats spårade upp de »försvunna» premieobligationerna. Vi besparades mycken möda och bekymmer, skriver Rune Hansson och Brita Sahlin på kontoret Göteborg City.

—Jag kan ge besked vid kaffekoppen

Måndag

■ Efter två veckors skön ledighet tillsammans med Ann-Marie, med en och en halv mils strandpromenad varje dag från San Augustin till Mas Palomas och tillbaka, känner man sig starkt både till kropp och skäl och kan börja måndagen lite tidigare än vanligt. Posthögarerna efter bortovaron börjar se ut som flödet efter en ledighet innan Jan Walander kom till banken 1970.

Jag kan än idag påminna mig den underbara känslan, när vårt interna informationsflöde helt upphörde och man hade enbart kunderna och den externa posten att ägna sig åt.

Vi i ledningsgruppen börjar klockan nio och går igenom vad som hänt under de föregående två veckorna. Det känns skönt att konstatera att allt flutit bra med hjälp av goda medarbetare under min frånvaro.

Klockan är tolv. Snabbrusning till Rotary tillsammans med styrelseordförande Mats Olson. På programmet står den nya svenska encyklopedin som utges av Bra Böcker. Chefredaktören själv, tidigare chefsbibliotekarie vid Lunds universitet, informerar.

Vi har tidigare tittat lite grand på Bra Böcker och finansieringen av denna utgåva.

Vid tvåtiden diskuterar Lennart och jag resultatgenomgången med vår personal som ska äga rum på det kända gästgiveriet Spången. Den ska gå i Skånes tecken och bli en överraskning för personalen.

Diskuterar kontorslayout, för att kunna lägga fram ett förslag till regionbankschefen så att vi kommer igång med ombyggnaden av kontoret.

Kristina på Remissan har sökt mig flera gånger och vill att jag ska ringa snarast möjligt. Accepterar att skriva dagbok, något som jag aldrig gjort tidi-

gare, för att så snabbt som möjligt kunna ta emot fru Beskow med dotter som väntar.

Halv fem. Diskuterar kontorssatsningen på aktiemarknaden med Lars Boström.

Vi är överens om att market-maker-verksamheten är ett fantastiskt bra konkurrensmedel. Vi ligger etta i landet vad avser provisionsintäkter när det gäller market-maker-relaterade affärer.

Kvällen avslutas med ett diskussionsmöte med ett företags ledningsgrupp. Lars, Sven och Stellan åstadkommer framför allt, efter mat och lite dryck på banken, det konkreta upplägget till ett nytt aktiebolag som ska innehålla tio aktieägare av ledningsgruppen.

Avslutet är inte gjort ännu, men ett verkligt fint resultat av kvällen tycker alla som varit närvarande — inte minst VD för företaget, erfar jag.

Tisdag

Jag behöver läsa på inför mötet med Henrik Dagal från Aktiemarknad och regionbankschefen Göran Rundström i Malmö. Borde ta »pågatåget» i stället för bilen. Det är ganska lätt att gå upp en timma tidigare i det vackra vädret.

Problem är det däremot att lyckas få en biljett i en tågautomat som ska ha fyra alldeles speciella tior för att

kunna spotta ut en biljett för 38 kronor.

Utan denna biljett får man nämligen betala 200 kronor i straffavgift till den person som jag trodde var konduktör och som i stället visade sig vara straffexekutor.

Under tågresan funderar jag på vad Lars sade: »Vi ska väl inte såga av den gren vi sitter på». Det var en information om nya aktiefonder av Jan Magnus Hagman i Malmö veckan innan som han tydligt upplevt så.

Måste komma ihåg att tala med Lars om, att vi ska satsa på den framgångsrika aktierådgivning och försäljning som vi hittills gjort.

Ett snabbt besök hos ett av Danmarks största entreprenadföretag och en intressant information om brobygget över Stora Bält och de underentreprenader som kan beröra svenska entreprenörer. Måhända finns det några finansiella intressanta projekt i sammanhanget.

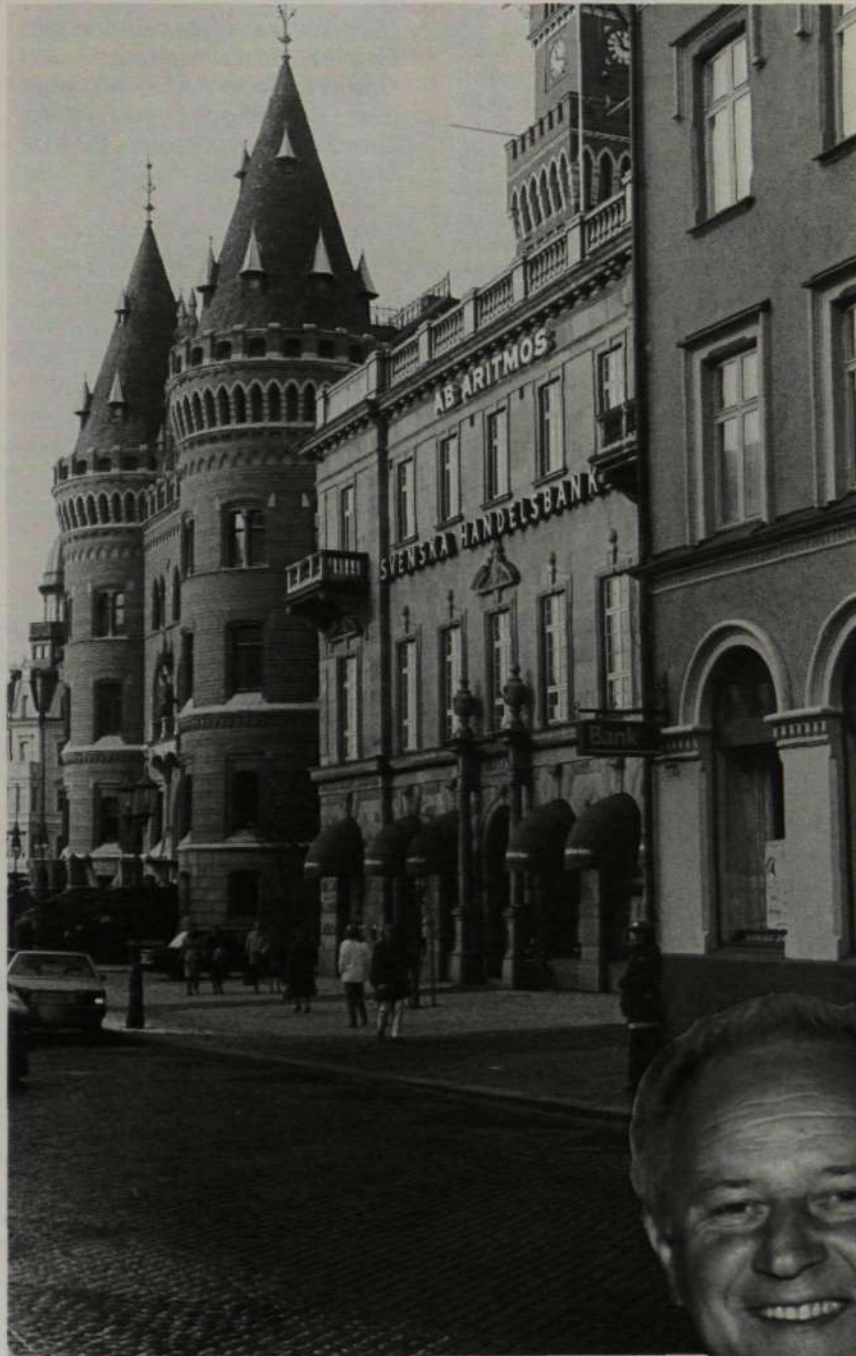
Hemma halv elva och får en god matbit tillsammans med Ann-Marie efter bastun.

Onsdag

Mark Gay, Handelsbanken New York, har sökt mig flera gånger. Jag vet att det rör sig om två stora intressanta lån. Jag kan inte söka Mark förrän vid halvfyrtiden p g a tidsskillnaden. Kjell och jag är överens om att vi helst vill lägga upp krediterna i Sverige samtidigt som jag känner att Mark Gay vill ha dem i USA.

Jag måste höra med Inga hur det går med den nya programversionen i HTD som startade idag. Hur gör man och vad händer mellan tre och halv sju?

● Hans Mjörnstad, chef för 50-mannakontoret i Helsingborg, diskuterar kontorslayout, lunchturar till Helsingör, diskuterar krediter med New York och går på Rotarylunch med föredrag om döden under sin dagboksvecka.

Dagboksskrivaren Hans Mjörnstad, Helsingborg Stortorget. I bakgrunden det vackra kontorshuset centralt beläget vid färjehamnen.

Hans Mjörnstad – chef för Helsingborg

● Född i Åmål för snart 55 år sedan. Började på kontoret i Trollhättan 1953.

Flyttade till Vänersborg som konsulent 1959, gjorde ett kort mellanspel som chef för inlåningen på kontoret och fortsatte som administrativ chef för dåvarande Vänersborgsdistriktet i sju år. Uppbrott 1970 till Uddevalla. Efter 15 år var det dags att bryta upp och då gick flyttlasset till Helsingborg – ett av bankens största kontor med ca 50 medarbetare.

Familjen består av hustru Ann-Marie, Per 23 och Carina 26 år. Den lilla fritiden ägnas åt fiske och fritidshuset vid Vänern.

DAGBOKEN

Lunchturar till Helsingör. . .

I fredags och måndags fungerade inte systemkopieringen till kontorsdatoren på grund av platsbrist på kassetten.

Det är mycket nytt som kommit med HTD. Framför allt har vi fått ett modernt och fint hjälpmedel. Det verkar ibland vara så att vi på kontor vill komma fram fortare med nya inläggningar i HTD än vad våra centrala instanser klarar av både ekonomiskt och tekniskt.

På lunchen diskuterar vi en begäran av tre borgensmän som sagt upp sin borgen. Vi konstaterar att vi noggrant måste besvara brevet, annars kan vi förlora hela vår säkerhet.

Här kommer ett brev från bankinspektionen via centrala ledningen och regionbankschefen till mig. Jag minns att Tom Hedelius skrev i sitt VD-brev om bankinspektionens anmärkningar. Bäst att gå igenom detta noggrant.

Konstaterar att klagomålet inte rör vårt kontor. Skönt.

Det är utan tvekan så att våra kunder har blivit mera på alerten när det gäller att anmärka på bankerna – kanske det finns skäl till det också. Jag tycker dock att pressen driver frågorna väl hårt. Personalen blir trött på att stå i skottgluggen.

Kjell har fått håll på ett nytt utlandslån som motsvarar 30 miljoner kronor i tolv månader, det ger oss en intressant intäkt och bröd för hela dagen tycker jag.

Den bästa reklamen för utlandslån är utan tvekan de nöjda kunder som har lyckats väl under året som gått – vi kanske borde sammanföra några stycken framgångsrika »utlandslånare» tillsammans med presumtiva dylika.

Får fräscha upp mig så gott det går på kontoret. Halv sju tar bussen oss alla 50 till Spången. Vi kommer att koppla av med resultatgenomgång och festivitas och fira vårt fina fjolårsresultat.

Jag tror att de här sammankomsterna är viktiga för att stärka gemenskapen på kontoret. En väl använd kväll.

Torsdag

Klockan åtta pratar jag som vanligt med Stellan och Sven om vad som står i Dagens Industri, Dagens Nyheter,

Svenska Dagbladet, vilka rykten som går. Det sägs att SCA eller Fermenta eller Södra eller Argentus ska köpa upp Munksjö. Vad kan vi göra åt detta? Är det en information som kan användas i fondaffärssyfte? Vad vet finansanalytikerna i Stockholm?

En privatperson vill låna 1,5 miljoner för att köpa en bostadsrätt. Verkar ganska lätt att klara av – intressant utlåning.

Jag kan ge besked genast vid kaffekoppen. Han är intresserad av både räntan och villkoren i övrigt.

Föredrag om dödshjälp på Rotarylunch. Man kan inte annat säga än att det är ett omväxlande jobb man valt. Jag har alltid haft den största respekt för döden.

En kund skriver och tackar för »tills vidare 54 års mycket angenäma förbindelse med Eder». Trevligt med vänliga brev.

Fredag

Man börjar känna att helgen närmar sig. Kl 7.00 – solen skiner över Skåne. Kl 7.45 – Stellan har en ny »rysare» på gång. Kl 8.00 – 15 företagsekonomichefer och -ägare är inbjudna till frukost av Carina Ljung, vår nya utlandsansvariga som dragit igång nya aktiviteter med bravur. Mötet verkar populärt och torde förhoppningsvis ge några utlandslån – vi får se.

Carina har säkert tänkt sig en gedigen uppföljning av träffen, vi får diskutera det inom gruppen med Mattias.

»Lunchturar» till Helsingör med Stellan och en ekonomichef. Träffar SFLs (Scandinavian Ferryline) finanschef och får en givande diskussion under överfärden till Danmark.

Det är en fin avslutning på veckan att kunna sätta sig på färjan till Danmark. Vare sig man går iland eller inte upplever man en annan atmosfär. Detta är nog en av de allra största fördelarna med att bo i Helsingborg.

Nästa vecka väntar planeringskommittén i Stockholm. Jag är en av regionbanksrepresentanterna. Där ska bli Dataavdelningen och Centrala personalavdelningen diskuteras. Ska bli intressant.

HANS MJÖRNSTAD

Utförsåkare i Ramundberget. Från fritidskonsulenterna Jan Grauers, Inger Åhs, Morgongåva, Roland och Gerd Nygren, Umeå och rapportören Birgitta Merkel, Uppsala.

Vardagsbekymren blåste bort

■ Utförsåkning är enligt många enkelt. Med rätt instruktion lär man sig grunderna och genast är det roligare att åka. Det gäller att utnyttja backar och liftsystem till fullo. Rätt teknik gäller även för längdåkarna. Detta fick bli en grupp handelsbankare från Helsingborg i söder till Umeå i norr pröva på under en marsvecka i Ramundberget.

Men det bästa kanske ändå var en av de gnistrande, soliga vinterdagarna då vi kommit ett stycke på väg. Det blev en fjälldag då allt stämde. Perfekt före med solen i ansiktet på väg mot Fjällnäs. Vardagsbekymren som bortblåsta och det kändes som ett privilegium att få upptäcka naturen, fjällets storslagenhet, känna tystnaden. Det man upplever är personligt och kan inte överföras till någon annan.

Birgitta Merkel
Uppsala Ringgatan

PlaNkeT pLanKet PLAnkEt

UTHYRES

Nära Nice och Cannes

3- rumslägenhet med garage. Mycket hög standard i Mougins-le-Haut. Balkong med milsvärd utsikt över hav och berg. Uthyras v 22 och 23. Hyra 2000 kr per vecka. Kontakta Gustaf Andersson, Svenska Finans, tfn 08/788 6313 eller på kvällen 08/774 9748.

SÄLJES

Bostadsrätt Sollentuna

3 rum och kök, 83 kvm, Kärrdal, Sollentuna. Belägen i markplan med altan. Lägenheten ligger i ytterkanten av ett läghusområde och på gångavstånd från tre bad (Rösjön) och med motionsspår utanför dörren. Avgift till föreningen är 2014 kr/månad och för garage 210 kr/kvartal. Ledig fr o m 1 juli 1988. Prisindikation 550 000 kr, eller högstbjudande. Fri provningsrätt förbehålles. För mer information ring Arne Antonsson, Svenska Finans International, London, tfn 00944-1-606 1667.

ÖNSKAS HYRA

Liten lägenhet

i Stockholm. Goda ref, finnes. Ring Kristina Härviden, Svenska Finans, tfn 08/788 0000, ankn 6962, eller bost. 08/756 1163.

Du som söker en trevlig, rökfri hyresgäst!

Jag behöver en andrahandslägenhet, gärna centralt i Stockholm, för en kortare eller längre tid. Möbl/omöbl. Ring kontoret i Haninge, 08/745 3360 Ann-Christine Norrby.

Lägenhet – andra hand

Vem har en lägenhet i Stockholm som jag kan hyra i andra hand ett halvår till ett år?

Kontakta PO Carlson, Svenska Finans, tfn 08/788 6256, eller bost 775 3006.

BYTES

Lägenhet

Finnes: Fräsch etta med kokvrå på Gärdet i Stockholm. Önskas: Större. Ring Monika Karlsson, Strandvägen, tfn 08/661 45 56.

Segling i medelhavet

Följ med på medelhavssegling juni-juli 1988 i nyare 10 m segelbåt med skeppare! Seglingserfarenhet är ej nödvändig. Pris 1500 kr per vecka och person. Minimum två veckor.

För vidare information ring Patricia Hawthorne Sönerberg, CUFM, 08/769 1898.

VING RESE RABATT

● Under juni månad har bankens personal och pensionärer med familjer varierande rabatter (200–350 kr) på resor till följande resmål:

- KORFU
- LONDON
- KOS
- BENIDORM
- KRETA
- PARIS

Närmare upplysningar om tider, vilka hotell rabatterna gäller på etc, kan du få på Remissan, tfn 08/769 2693 eller 08/769 2084.

OBS! Ingen fullständig resebyråservice!

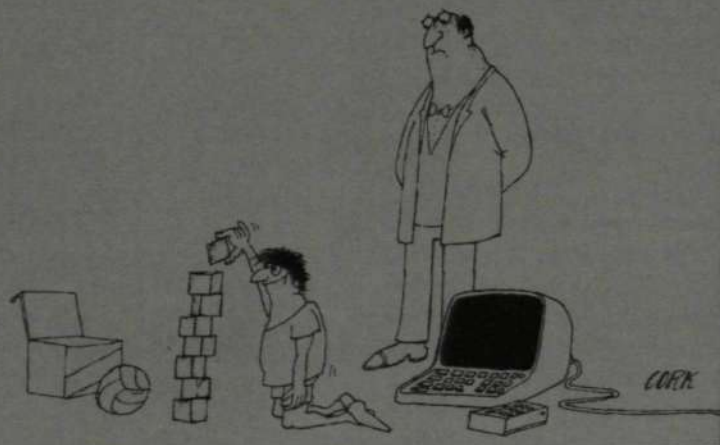

Betalade i bananer

● En bilfirma i USA annonserade ut en ny sportvagn för 1995 »bananer», ett slangord för dollar. Eve Lamber tog dem på orden, inhandlade 2000 tredje klassens bananer och gick för att handla bilen.

När bilfirman inte gick med på bananerna som betalning, stämde hon bilhandlaren. Rättegången tog endast tio minuter i anspråk. Domaren ålade bilföretaget att omgående lämna över bilen till Eve och acceptera bananerna som betalning. Man måste stå för sin reklam, förklarade rätten.

(Göteborgs-Posten)

Simo Heinonen, ansvarig för expeditionen vid kontoret Herrljunga.

Christer Johansson, Göteborg City, chef för företagsgruppen, Mölndal.

Thommy Mossinger, Norrköping Drottninggatan, chef för Jönköping City.

Agneta Rööf, Stockholm Marieberg, chef för Björkhagen.

Lennart Bergström, Varberg, chef för Göteborg Brunns-gatan.

Hans Swärd, chef för Bräcke.

Tom Wallin, SHB Luxemburg, chef för Privatenheten, Gävle City.

Valter Högberg, Göteborg Almedal, expeditionsschef vid Göteborg City.

Bernt-Olof Norlin, Trollhättan, chef för Lödöse.

Karin Thenstedt-Nordgård, Tyresö, ansvarig för Expedition och Privatmarknad vid kontoret.

Marianne Gustafsson, Tyresö, ansvarig för Företagsmarknad vid kontoret.

Jan Gottberg, Västerås Vasagatan, chef för Örebro Landstats-huset.

Sven-Åke Hedlund, Limhamn, chef för Personalfunktionen RHK Malmö.

Monica Juvander, Centrala personalavdelningen, personalchef »Övriga CHK».

Svenska Finans

Mikael Haake, Privatmarknad, chef för Ekonomifunktionen.

Bengt Jerning, Privatmarknad, chef för verksamhetsområdet BoLän.

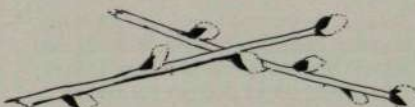
Jan Benjaminsson, ansvarig för säljfunktionen, Fastighetsvärden AB.

Anita Högberg, chef för sektionen Produktsupport inom Affärsstödfunktionen, Privatmarknad.

Carl Härleman, chef för Redovisningssektionen inom Ekonomifunktionen, Privatmarknad.

Pensionerad 1 mars 1988

Elsa Sundin, Mora

Pensionerade 1 maj 1988

Edith Andrén, Centralkassan, Göteborg

Kajsa Bergström, Sundsvall

Ulla Brännvall, Skellefteå

Gerd Fuhr, Svenska Finans

Britta Lingsten, Centrala utlandsavdelningen, Långa krediter

Bertha Mörner, RHK Stockholm City

Edeltraude Pitejln, Kuponglikvider, Centrala finans- och fondavdelningen

Rut Seising, Örnsköldsvik

Avlidna

Olof Karlsson, Verkstaden, Stockholm, avled 1988-02-28. Född 1910. Pensionerad 1975.

Viola Ovekrans, Postavdelningen, Stockholm, avled 1988-03-09. Född 1922. Pensionerad 1987.

Artur Verner, Kalmar, avled 1988-02-22. Född 1900. Pensionerad 1965.

Nils Wiholm, Intendenturavdelningen, Stockholm, avled 1988-02-24. Född 1898. Pensionerad 1963.